

Bestuurlijke notitie - uitvoering “Eindhoven Airport 2020-2030”

Onder regie van het Rijk is eind 2017 het traject ‘Ontwikkeling Eindhoven Airport na 2019’ gestart om stapsgewijs te komen tot een toekomstperspectief voor Eindhoven Airport na 2019. Bij dit traject zijn de randgemeenten, gemeente Eindhoven, provincie Noord-Brabant, het Rijk en Eindhoven Airport betrokken en vertegenwoordigd in de ‘Stuurgroep Eindhoven Airport na 2019’. Als eerste stap in het traject hebben de partijen een analyse laten uitvoeren van belangrijke aspecten rondom de luchthaven; als volgende stap is opdracht gegeven aan de heer Van Geel voor de uitvoering van de Proefcasus Eindhoven Airport.

Op 25 april 2019 heeft de heer Van Geel zijn advies “Opnieuw verbonden” aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) aangeboden. De regionale leden van de Stuurgroep hebben afgelopen zomer laten weten unaniem van mening te zijn dat de nieuwe sturingsmethodiek die de heer Van Geel adviseert en de voorgestelde duurzaamheidsmaatregelen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de gewenste kwaliteitsimpuls van Eindhoven Airport. De minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de staatssecretaris van Defensie hebben in de kabinetsreactie van 6 september jl. het advies overgenomen en aangegeven dat het advies een waardevolle basis is om de ontwikkeling van Eindhoven Airport in gezamenlijkheid verder vorm te geven.

Om de aanbevelingen uit het advies uit te voeren, zullen de partijen in de ‘Stuurgroep Eindhoven Airport na 2019’, ieder vanuit zijn eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden, zich in de komende jaren inzetten voor de uitvoering van de onderstaande punten.

Speerpunt: Vertrouwen vanuit de omgeving

➤ Aanspreekpunt/trekker: randgemeenten

- Samen met de omwonenden en alle andere belanghebbenden wordt een nieuwe, permanente overlegstructuur ontworpen. Een overlegstructuur die ervoor zorgt dat deze omwonenden en belanghebbenden doorlopend worden betrokken of geïnformeerd bij de besluitvorming over het gebruik en de ontwikkeling van Eindhoven Airport. We hebben de opdracht gegeven aan een kwartiermaker om de structuur in nauw overleg met alle betrokkenen verder te ontwerpen. De nieuwe overlegstructuur moet in het voorjaar van 2020 operationeel zijn.
- Naast de nieuwe, permanente overlegstructuur worden ook andere vormen van communicatie benut bij de ontwikkeling van Eindhoven Airport. Zoals een nieuwe website in 2020, het informeren via huis-aan-huisbladen, het organiseren van informatiebijeenkomsten en masterclasses en de Buren-app die al door Eindhoven Airport zelf is ontwikkeld.
- Bij de oprichting van de nieuwe, permanente overlegstructuur zullen mede de nationale kaders voor de inrichting van de governance rondom luchthavens worden betrokken en zal ook specifiek aandacht zijn voor de positionering van de COVM Eindhoven.
- Bij de oprichting van de nieuwe, permanente overlegstructuur is ook aandacht voor een zorgvuldige overgang van taken en activiteiten van de Uitvoeringstafel Eindhoven Airport, zoals het nemen van hinderbeperkende maatregelen, het Leefbaarheidsfonds en de behandeling van meldingen over geluidhinder door vliegtuigen.
- De partijen betrokken in de “Stuurgroep Eindhoven Airport” spreken de bereidheid uit om de kosten voor het oprichten en instandhouding van de nieuwe, permanente overlegstructuur gezamenlijk te financieren en maken daarover zo snel mogelijk nadere afspraken.

Speerpunt: Actief sturen op minder geluidsbelasting

➤ Aanspreekpunt/trekker: ministerie van Defensie en IenW

- Er wordt een nieuw sturingsmodel voor geluid ontwikkeld, waarbij het hoofddoel is dat dat voor de verdere ontwikkeling van Eindhoven Airport voortaan gestuurd wordt op een afname van de berekende civiele geluidsbelasting in plaats van op aantallen vliegtuigbewegingen. Daarbij is het doel om de geluidbelasting in 2030 aanzienlijk terug te brengen ten opzichte van

de vergunde situatie in 2019. Het streven is om dit nieuwe model in werking te laten treden vanaf 1 januari 2022. Hiervoor is een wijziging van het Luchthavenbesluit Eindhoven nodig.

- Vanwege het belang van een zorgvuldig en transparant proces zijn de partijen in de Challenge Group gevraagd om betrokken te zijn bij de uitwerking van het nieuwe sturingsmodel voor geluid.
- Bij het uitvoeren van een MER ten behoeve van de wijziging van het Luchthavenbesluit Eindhoven worden naast de effecten op geluid, ook de gevolgen van het nieuwe sturingsmodel op overige milieueffecten in kaart gebracht. Daarna kan worden besloten of, als gevolg van de mogelijke situatie van 'verdiende groei', het stellen van eventuele aanvullende normen noodzakelijk is.
- Een integraal veiligheidsonderzoek wordt in 2019/2020 uitgevoerd om te bepalen of een mogelijke toename van het aantal civiele vliegtuigbewegingen mogelijk is zonder dat de kans op ongevallen per jaar toeneemt. Dit onderzoek wordt in opdracht van de Militaire Luchtvaartautoriteit uitgevoerd.
- Voor de korte termijn is het streven om te komen tot een directe vermindering van de hinder voor de omgeving. In de nieuwe medegebruiksvergunning voor de jaren 2020 en 2021 wordt daarom het aantal civiele vliegtuigbewegingen gemaximeerd op 41.500 en zullen er vanaf 25 oktober 2020 (winterseizoen 2020) geen geplande landende vliegtuigen na 23:00 uur meer zijn.
- Eindhoven Airport ontwikkelt een stimulans in de havengeldtarieven waarbij gedifferentieerd wordt naar geluidsniveau van vliegtuigen. Deze stimulans kan per 1 april 2021 in werking treden.

Speerpunten: Actief bijdragen aan klimaatdoelstellingen en sturen op verbetering luchtkwaliteit

➤ Aanspreekpunt/trekker: Eindhoven Airport

- Het streven is om in 2023 minimaal 5% bijmenging te hebben van duurzame brandstoffen op Eindhoven Airport, met de ambitie om dit percentage in 2030 te hebben verhoogd naar 14% en zo mogelijk zelfs naar 20%. Een en ander is mede afhankelijk van de beschikbaarheid van duurzame brandstoffen. De inzet en stimulering van duurzame brandstoffen is met name een taak voor luchtvaartmaatschappijen, brandstofleveranciers en Eindhoven Airport. Een en ander is mede afhankelijk van de beschikbaarheid van duurzame brandstoffen en van de recente ontwikkelingen aan de Duurzame Luchtvaarttafel ten aanzien van de mogelijkheid voor de invoering van een nationale bijmengverplichting voor duurzame brandstoffen.
- Er wordt een klimaatfonds opgericht dat in 2022 inzetbaar is voor de financiering van maatregelen om CO₂ uitstoot van de luchtvaart terug te dringen. Vanuit dit klimaatfonds wordt beoogd de CO₂-uitstoot van de vertrekkende vluchten vanaf Eindhoven Airport zoveel mogelijk te compenseren, bij voorkeur via lokale projecten, en de inzet en stimulering van duurzame brandstoffen te stimuleren. Een en ander hangt mede af van besprekingen aan de Duurzame Luchtvaarttafel over CO₂-reductie en -compensatie. Eindhoven Airport is voor haar eigen activiteiten al CO₂ neutraal en heeft – conform de afspraken in het Ontwerpakkoord Duurzame Luchtvaart – voor het jaar 2030 de ambitie gesteld een zero emissie luchthaven te zijn wat betreft grondafhandelingsmaterieel.
- De regio heeft eerder het initiatief genomen voor het opzetten van een regionaal meetnet. Als dit meetnet in 2020 in gebruik is genomen, gebruiken we het voor het informeren van omwonenden en het monitoren van maatregelen.

Speerpunt: Meerwaarde voor de regio

➤ Aanspreekpunt/trekker: provincie Noord-Brabant en gemeente Eindhoven

- De regio Eindhoven is een ecosysteem van onderwijsinstellingen, multinationals, mkb-bedrijven en startups die samen werken aan ideeën en technologische oplossingen. En met succes: het unieke vestigingsklimaat van Brainport Eindhoven trekt talenten en investeerders uit de hele wereld en onderscheidt zich van andere kennis-hubs in binnen- en buitenland. Die bron van kennis zal worden aangeboord om te komen tot innovaties op het gebied van hinderbeperking. Ook innovaties die bijdragen aan een verbetering van de luchtkwaliteit zijn noodzakelijk om de leefbaarheid in het gebied rond de luchthaven te verbeteren. Er wordt een denktank in het leven geroepen om te komen tot innovatieve ideeën, die vervolgens kunnen landen in een proeftuin. In die denktank kunnen relevante partijen zoals TU/e, NLR, maar ook captains of industry plaatsnemen
- Eindhoven Airport wordt ontwikkeld tot het visitekaartje van de innovatieve hightech Brainport regio. De Brainport-regio begint op Eindhoven Airport en Eindhoven Airport is een onlosmakelijk onderdeel van de Brainport-regio.
- Samen met partners in de regio wordt een strategie ontwikkeld om het inkomend verkeer naar onze regio te stimuleren, waarmee Eindhoven Airport meer reizigers krijgt die de regio zien als eindbestemming en niet als vertrekpunt.
- Er wordt een gebiedsvisie voor het luchthavengebied ontwikkeld waarbij Eindhoven Airport van meerwaarde is voor het luchthavengebied én het luchthavengebied van meerwaarde is voor Eindhoven Airport. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om een proeftuin te ontwikkelen die niet beperkt is tot de luchthaven, maar een spin-off heeft naar het omliggende gebied. Aanvullend daarop worden, in samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstellingen, de mogelijkheden verkend voor proeftuinen in de omgeving van het luchthaventerrein voor de toepassing van hinderbeperkende maatregelen zoals gewassen en een ribbellandschap.
- Op Eindhoven Airport wordt een proeftuin ontwikkeld voor het ontwikkelen van innovatieve en technische oplossingen op het gebied van duurzaamheid, smart mobility, energietransitie, hinderbeperking, health en/of human interest, waarbij gebruik wordt gemaakt van het civiele luchthaventerrein – voor zover de veiligheid dit toelaat. Deze proeftuin moet verbinding hebben met de directe omgeving van de luchthaven én met de gehele Brainport regio, en kan zich dus ook uitbreiden tot buiten het grondgebied van de luchthaven. Eindhoven Airport stelt haar voorzieningen hiervoor ter beschikking. Eindhoven Airport kan daarmee letterlijk en figuurlijk een platform bieden aan kennisbedrijven in de regio die samen een proeftuin starten. Eindhoven Airport biedt daarmee een omgeving waar nieuwe oplossingen en innovaties op een gecontroleerde manier worden getest in een ‘live omgeving’.
- Er wordt gewerkt aan het uitbreiden van initiatieven om de sociale meerwaarde van Eindhoven Airport voor de regio verder uit te breiden. Gestart wordt met uitbreiding van het bestaande initiatief Airportal. Dit is een project om kansen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en om studenten direct te laten kennismaken met de luchthaven.
- Er wordt gewerkt aan een transitie naar een bestemmingennetwerk dat nog beter aansluit bij de behoefte van de regio. Eindhoven Airport werkt daartoe aan een incentive programma om nieuwe bestemmingen te stimuleren. Eindhoven Airport onderzoekt verder samen met het ministerie van IenW op welke wijze de netwerkkwaliteit verder versterkt kan worden. Daarbij zal naar meerdere instrumenten gekeken worden om te bezien of het mogelijk is om te sturen op een bestemmingennetwerk dat past bij de regio. Om te bepalen welke bestemmingen aansluiten bij de behoefte van de regio wordt contact gehouden met Brainport Development en het bedrijfsleven.

Monitoring en evaluatie

- In ieder geval tot de oprichting van een nieuwe, permanente overlegstructuur zullen de partijen in de “Stuurgroep Eindhoven Airport na 2019” verdere afspraken maken over monitoring- en evaluatiemoment(en) van de uitvoering van de bovengenoemde actiepunten.